

*Рекомендовано до друку рішенням
кафедри соціальної педагогіки та педагогічної майстерності
Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол №10 від 13 травня 2014 року).*

Рецензенти:

Н.А. Сейко – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Житомирського державного університету імені Івана Франка;

С.А. Котловий – кандидат педагогічних наук, вчитель історії вечірньої (змінної) ЗОШ II-III ст. №1 м. Житомира.

А 43 Актуальні проблеми соціальної сфери : [збірник наукових робіт викладачів і студентів / за заг. ред. Н.П. Павлик]. — Житомир : Вид-во Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2014. — 130 с.

Літературний редактор: Н.Л. Тарасенко

Відповідальний редактор: І.М. Палько

Дизайн обкладинки: А.І. Сочинський

Матеріали надруковані в авторській редакції.

За достовірність фактів, цитат, власних імен, посилань на джерела та інших відомостей відповідають автори публікацій.

Передмова

Шановні друзі! Пропонуємо Вашій увазі третє видання збірника наукових робіт викладачів і студентів соціально-психологічного факультету Житомирського державного університету імені Івана Франка «Актуальні проблеми соціальної сфери», що вже став систематичним відображенням науково-дослідної діяльності викладачів і студентів нашого факультету; представляє результати курсових, бакалаврських, магістерських, дисертаційних досліджень.

Цей збірник присвячено значущій для нас даті – **10-ти-річчю соціально-психологічного факультету** ЖДУ ім. І. Франка. Протягом цих десяти років факультет перетворився на дружню ініціативну команду, що має власні цілі, традиції, приводи для гордості. Хочеться зазначити такі наші здобутки та інновації, як:

- *практикум із соціальної педагогіки* – спецкурси практичного характеру, спрямовані на формування у студентів умінь та навичок організовувати психолого-педагогічну взаємодію з клієнтами на основі спільних інтересів (наприклад, етнодизайн, журналістика, канестерапія, організація культурно-дозвіллевих заходів, волонтерство та багато інших);
- *мистецькі проекти* факультету, серед яких систематичними стали: Виставка Двох Картин на Сьомому Небі (презентація творчості відомих житомирських художників), Людина Року (відзначення здобутків студентів та співробітників у галузях громадської діяльності, науки, мистецьких і спортивних подій);
- *наукові проекти* кафедри соціальної педагогіки та педагогічної майстерності (організація Всеукраїнського дистанційного конкурсу студентських і учнівських наукових робіт з соціальної педагогіки – режим доступу: <http://contest.zu.edu.ua>; розробка колективної монографії «Енциклопедія прав людини: соціально-педагогічний аспект»);
- *соціальні проекти* Студентської Соціальної Служби для Молоді (керівниця – Світлана Коляденко), спрямовані на підтримку вразливих категорій учнівської й студентської молоді та проведення доброчинних акцій;
- *Соціально-інтерактивний «Театр Життя»* – об'єднання викладачів і студентів, які засобами театрального мистецтва піднімають у студентському середовищі актуальні соціальні проблеми та питання; створюють можливості діалогу глядачів і акторів. Діяльність «Театру Життя» втілюється через різноманітні форми та засоби – інтерактивні й публіцистичні вистави, форум-вистави, презентації;
- *Центр міжкультурної толерантності* (керівниця – Інна Палько), який реалізує просвітницькі молодіжні програми та соціальні проекти з протидії різним формам дискримінації. Основними видами діяльності Центру міжкультурної толерантності є Школа міжкультурної толерантності, Дискусійний відеоклуб, «Жива бібліотека», Форум-театр та інші;
- *Центр ґендерної освіти* (керівниці – Олена Остапчук, Наталія Тарасенко), діяльність якого спрямована на формування ґендерно чуйного освітнього

середовища та сприяння саморозвитку і самореалізації студентського активу. Завдяки діяльності Центру студентами було реалізовано наступні власні соціальні проекти: «Соціалізація жіночої студентської молоді, в тому числі молодих мам» – Н. Кривой; «Гендерна просвіта молоді Житомирщини» – Ю. Покотило, О. Добрякова; «Школа молоді сім'ї» – Б. Антонян-Шевчук; «Правова просвіта лідерів студентського самоврядування ВНЗ м. Житомира» – В. Безсмертна та інші;

- розширення географії участі викладачів і студентів кафедри у міжнародних проектах. Франція, Південно-Африканська Республіка, Сполучені Штати Америки, Молдова, Албанія, Ізраїль, Швеція, Литва, Польща, Німеччина, Грузія, Білорусь, Угорщина, Бельгія, Казахстан, Словачія, Азербайджан – дякуємо за гостинність! «Білою плямою» наразі залишається лише континент Австралія ☺.

Ми пишаємося нашими перемогами у науковій сфері, зокрема у: Всеукраїнському дистанційному конкурсі студентських і учнівських наукових робіт з соціальної педагогіки (**Юлія Золотуха** – Гран-Прі); Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт (**Юлія Покотило, Світлана Щур** – дипломи III ступеня); Всеукраїнській студентській олімпіаді із соціальної педагогіки (**Сергій Михнюк** – диплом III ступеня); стипендіальній програмі «Завтра.UA».

Серед стратегічних напрямів подальшої наукової діяльності варто відзначити: створення наукового гуртка; викладання окремих дисциплін/занять/тренінгів англійською мовою; збільшення кількості міжнародних публікацій та участі у конференціях; реалізація проекту Ради Європи «NoHateSpeechMovement».

Бажаємо соціально-психологічному факультету та всім, хто себе з ним ідентифікує, нових і великих досягнень, рефлексій та звершень!

Будьте здоровими та щасливими!

З повагою, Надія Павлик.

Зміст

Маєвська Людмила	ПОНЯТТЯ «ЛЮБИТИ СЕБЕ» У СУЧАСНОМУ СОЦІУМІ	8
Поздєєва Валерія	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА КОРЕКЦІЯ КОНФЛІКТНОСТІ У СТУДЕНТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ КОЛЕДЖУ	11
Киричок Юлія	ПРОФІЛАКТИКА ДИТЯЧОЇ БЕЗДОГЛЯДНОСТІ ЯК НАПРЯМ ДІЯЛЬНОСТІ РАЙОННОГО ЦЕНТРУ СССДМ	13
Синиця Анна	ХАРАКТЕРИСТИКА КОМП'ЮТЕРНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ ПІДЛІТКІВ	15
Саустян Інна	РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНИМ ПЕДАГОГОМ НАВИЧОК СПІЛКУВАННЯ У ДІТЕЙ З СИНДРОМОМ ДАУНА	18
Ланчук Ганна	СОЦІАЛЬНІ ЧИННИКИ ПОШИРЕННЯ ЛИХОСЛІВ'Я У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ	19
Байдюк Людмила	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД СІМЕЙ З ДІТЬМИ З ОБМЕЖЕНИМИ ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	22
Шелестюк Арсеній	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОФІЛАКТИКА ІГРОВОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ У ПІДЛІТКІВ	24
Кот Юлія	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФОРМ ТА МЕТОДІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОЗВІЛЛЯ У ДИТЯЧИХ ЛІКУВАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	25
Бруліна Катерина	ПІДЛІТКОВА СУБКУЛЬТУРА – ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ПІДЛІТКА	28
Іллїна Ольга	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ ЗАХИЩЕНОСТІ ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ В УКРАЇНІ	29
Іванова Катерина	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ГУРТОЖИТКУ	32
Сичук Лілія	СИСТЕМНИЙ ПІДХІД У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗНЗ	34
Остапчук Олена	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ВЕБ-РЕСУРСІВ ДЛЯ ДІТЕЙ	37
Цветкова Наталія	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ В ДІЯЛЬНОСТІ ДИТЯЧИХ ТВОРЧИХ КОЛЕКТИВІВ В УМОВАХ МІСТА	39
Савченко Оксана	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЗМІСТ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	42
Хімач Вікторія	ДІАГНОСТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА ПРИ РОБОТІ З ПРОБЛЕМОЮ ЛІДЕРСТВА	44
Сочинський Андрій	МІЖНАРОДНІ МІЖУРЯДОВІ ТА НЕУРЯДОВІ ІНСТИТУЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ	47
Зайчківська Юлія	МІЖНАРОДНА І УКРАЇНСЬКА ЗАКОНОДАВЧА БАЗА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	50
Михнюк Сергій	ШКІЛЬНИЙ САЙТ У СТРУКТУРІ ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ЗНЗ	52

Гладченко Ольга	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ОБДАРОВАНOSTІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	54
Перішко Варвара	ПРОФОРІЄНТАЦІЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ У СИСТЕМІ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА ЗНЗ	55
Джура Ніна	РОЛЬ ТЕЛЕФОННОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ ДЛЯ УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ТА СТАРШОЇ ШКОЛИ	57
Ващенко Олег	ПРОБЛЕМА ВАЖКОВИХОВУВАНOSTІ. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА ЗНЗ ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ ВАЖКОВИХОВУВАНOSTІ	60
Дорошенко Людмила	РОБОТА СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА ЗНЗ ІЗ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ СТАРШИХ ШКОЛЯРІВ	62
Богданець Анастасія	ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЯК ОБ'ЄКТ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	64
Котловий Сергій	ПРОФІЛАКТИКА КОНФЛІКТІВ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЛІЦЕЮ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	66
Кондратенко Ярослава	РОБОТА СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА ЗНЗ ІЗ ПРОФІЛАКТИКИ ВІКТИМНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ	68
Щур Світлана	ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА ЗНЗ ЩОДО ПЛАНУВАННЯ УЧНЯМИ КАР'ЄРИ	70
Бобрусь Ольга	ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК УЧНІВ ЯК ОБ'ЄКТ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА	73
Остапенко Катерина	ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРНА ТВОРЧІСТЬ ЯК ПРОВІДНИК СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ У СТАРШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ	76
Луценко Анастасія	ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ СТАРШОКЛАСНИКІВ СОЦІАЛЬНИМ ПЕДАГОГОМ В УМОВАХ ЗНЗ	79
Возна Вікторія	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ БАТЬКІВ В УМОВАХ ЗНЗ	82
Романюк Оксана	ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК БЕЗКОНФЛІКТНОГО СПІЛКУВАННЯ ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ЗНЗ	84
Харькова Наталія	ПСИХОЛОГІЧНІ ТЕХНІКИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ	86
Гетьман Олена	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЗМІСТ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ	88
Адамович Анна	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ КОЛЕКТИВНОЇ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗНЗ	90
Юзвячик Інна	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА УЧНІВ З ГІПЕРАКТИВНИМ РОЗЛАДОМ У ЗНЗ	92
Слободенко Лідія	ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНІ МЕТОДИ РОБОТИ	94

	СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	
Рудюк Ганна	ДИНАМІКА ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ У ВНЗ	96
Самойлюк Марина	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЗМІСТ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	98
Палько Інна	ЦЕНТР МІЖКУЛЬТУРНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ СССМ ЖДУ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ РЕСУРС В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ	101
Павлик Надія	НАВЧАЛЬНИЙ КУРС «ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ТЕРАПІЯ» У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ	105
Літяга Інна	ВПЛИВ ЗМІ НА СОЦІАЛІЗАЦІЮ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ В КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА»	110
Тарасенко Наталія	РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ САМОМЕНЕДЖМЕНТУ В РОБОТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА	112
Свінціцька Тетяна	СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО СІМЕЙНИХ СТЕРЕОТИПІВ	114
Залібовська-Ільніцька Зоя	ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ	116
Папченко Вікторія	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ УКРАЇНОМОВНОГО СЛЕНГУ	119
Коляденко Світлана	ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ ЩОДО НЕПОВНОЛІТНІХ У РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ В ХІХ – поч. ХХ СТ.	121
Васьківська Юлія	ЧАРТЕРНІ ШКОЛИ – ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬЗДОБУТТЯ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	126
Михаленко Тетяна	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ТРАДИЦІЙ ВЖИВАННЯ АЛКОГОЛЮ В УКРАЇНСЬКІЙ СІМ'І	128

Автор статті:

Інна Палько,

викладач кафедри соціальної педагогіки

ЦЕНТР МІЖКУЛЬТУРНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ СССМ ЖДУ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ РЕСУРС В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ

Проблема формування толерантності залишається однією з ключових проблем педагогічної теорії і практики, хоча ВНЗ є тією установою, де відбувається професійна підготовка майбутніх фахівців, закладаються аксіологічні засади світосприйняття та принципи професійної діяльності, саме ВНЗ повинна належати вирішальна роль у процесі формування толерантності студентів, але аналіз системи професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів показав, що освітній процес спрямований на оволодіння студентом знаннями з конкретних предметів, а формуванню особистісно-професійних якостей відводиться другорядне місце в цілісній системі професійної підготовки [2, с. 4].

Підкреслимо, що однією з головних вимог сучасної вищої освіти є поєднання навчального процесу з позанавчальною діяльністю студентів. Адже позанавчальна робота як невід'ємна частина особистісного зростання майбутнього соціального педагога, що сприяє удосконаленню професійно-педагогічної культури, розвитку професійно важливих якостей в особистісному становленні майбутніх соціальних педагогів та виробленню власної педагогічної позиції. Апелюючи до поєднання навчального процесу з позанавчальною діяльністю студентів, серед видів позанавчальної роботи, що сприяють формуванню професійно-педагогічної культури майбутніх соціальних педагогів, виокремлюємо такі: 1. науково-дослідна робота, що здійснюється у межах студентського наукового товариства; 2. виховна робота – проведення заходів, спрямованих на реалізацію завдань виховання; 3. волонтерська робота – участь в організації громадських заходів освітньо-виховних, просвітницьких, екологічних, благодійних, культурно-розважальних, мистецьких тощо) [1, с. 282—283]. Ми поділяємо думку О. Гомонюк щодо вищенаведених позицій відносно видів позанавчальної діяльності, які сприяють формуванню професійно-педагогічної культури майбутніх соціальних педагогів, та вважаємо, що їх успішний взаємозв'язок яскраво представлено у даній роботі на прикладі діяльності Центру міжкультурної толерантності при Студентській соціальній службі для молоді Житомирського державного університету імені Івана Франка (надалі – Центр). Підкреслимо, у своїй роботі ми дотримуємося позиції, що міжкультурна толерантність соціального педагога – це особистісне утворення, особистісно-професійна якість, синтез духовно-моральних та етичних основ, соціальної відповідальності, здатності прийняти норми, цінності об'єкта соціальної роботи в процесі взаємодії з ним у рамках нормативно-рольової моделі поведінки в полікультурному середовищі, яка визначає ефективне взаємовідношення з «клієнтом» і включає в себе ціннісні характеристики професіонала.

Центр міжкультурної толерантності створено 27 січня 2012 р. з метою теоретичного обґрунтування, експериментальної перевірки, апробації та популяризації науково-методичних, просвітницьких програм з проблем міжкультурної толерантності тощо. Центр є спадкоємцем традицій, започаткованих Студентською соціальною службою для молоді (Служба діє з 2003 р.) та став логічним продовженням першого етапу проекту кафедри соціальної педагогіки та педагогічної майстерності Житомирського державного університету імені Івана Франка, Житомирської обласної Асоціації фахівців соціальної

сфери за підтримки Американської асоціації юристів (Ініціатива з верховенства права (ABA/ ROLI), а саме: проекту «Формування толерантності до представників етнічних та меншинних груп населення через просвіту студентської молоді» (2010/2011 н.р.), що отримав продовження в другому його етапі – проекті «До толерантного суспільства через інформаційно-освітні кампанії для студентської молоді» (2011/2012 н.р.).

Основними напрямками діяльності Центру є: координування програм з проблематики міжкультурної толерантності в соціально-педагогічних і міжгалузевих дослідженнях; створення інформаційних ресурсів щодо поширення досвіду результатів діяльності Центру; популяризація ідей та наукових здобутків Центру у мас-медіа та в мережі Інтернет; залучення до науково-дослідної діяльності викладачів та студентів університету; взаємодія з науковими центрами, молодіжними рухами, національно-культурними товариствами, громадськими організаціями, які об'єднують представників національних меншин, громадами національних меншин тощо; проведення консультативної діяльності з науково-практичних проблем реалізації ідей міжкультурної толерантності; залучення учнівської, студентської молоді та громадських ініціатив до участі в науково-дослідницькій діяльності Центру. При Центрі діє Школа міжкультурної толерантності, дискусійний відеоклуб, Соціально-інтерактивний «Театр життя».

Для якісної реалізації програми діяльності Центру та орієнтації на потреби цільової аудиторії, було проведено опитування серед студентів / студенток з метою визначення рівня міжкультурної толерантності. Отримані результати дозволили сформулювати головний методологічний підхід превентивних заходів, наприклад, використання групових інтерактивних акцій, що сприяє постійному зворотному зв'язку з аудиторією.

Загальна мета ЦМКТ досягається різними видами діяльності, що реалізовані в наступних напрацюваннях:

- введено спецкурс «Основи міжкультурної толерантності» (36 год) з метою підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів у галузі соціальної педагогіки (для студентів I курсу, спеціальності «Соціальна педагогіка») (2011-2012 н.р.). Крім того, питання, що пов'язані з темою міжкультурної толерантності включені до соціогуманітарних, фахових та психолого-педагогічних дисциплін; у програму педагогічних і виробничих практик внесено завдання з урахування питань толерантності (завдання, які передбачають діагностику сформованості міжкультурної толерантності та підготовку, проведення тематичних виховних заходів);
- систематично проводяться сертифіковані освітні тренінгові програми для студентів;
- у 2011-2012 рр. проведено Інформаційно-просвітницькі кампанії у ВНЗ м. Житомира, що склалися з декількох елементів: вистава Соціально-інтерактивного «Театру життя», дискусія по завершенню та міні-лекція-консультація студента-волонтера Юридичної клініки ЖДУ ім. І.Франка, в якій пояснюється юридичні аспекти та дії у разі випадків насильства, або переслідування представників етнічних та меншинних груп населення, яким чином та де, можна отримати правову допомогу;
- систематично проводяться засідання дискусійного відеоклубу, метою якого є започаткування ефективного та активного діалогу щодо обговорення проблем толерантності в українському суспільстві;
- регулярно проводяться майстер-класи: «Форум-театр як методика інтерактивної роботи щодо формування міжкультурної толерантності», по роботі з документами (на прикладі Голокосту) та ін.;

— регулярно проводиться культурно-просвітницький захід «Жива бібліотека» (концепцію заходу адаптовано Представництвом МОМ в Україні з моделі, запропонованої Датською громадською неурядовою організацією «Зупини насилля» («StoptheViolence») у 2000 р.);

— тема міжкультурної толерантності та протидії всім формам дискримінації представлена творчих набуток Соціально-інтерактивного «Театру життя», діяльність якого спрямована на привернення уваги широкого загалу до проблем негативних явищ, обравши орієнтир на здоровий спосіб життя, розвиток творчого потенціалу молоді та волонтерської діяльності, проблем формування міжкультурної толерантності зокрема; створено та відзнято Соціально-інтерактивним «Театром життя» публіцистичну виставу («Я не люблю..., або...»), що присвячена висвітленню теми міжкультурної толерантності, протидії дискримінації (для відеотеки Центру);

— Соціально-інтерактивний «Театр життя» з виставами «Я не люблю..., або...» (2011) та «Трикутник» (2012), що присвячені висвітленню теми міжкультурної толерантності, протидії дискримінації та тероризму став учасником IV та V Міських фестивалів інтерактивних театрів «Ми обираємо майбутнє»;

— Центр разом з Соціально-інтерактивним «Театром життя» Житомирського державного університету імені Івана Франка за підтримки Управління культури Житомирської облдержадміністрації, Управління освіти і науки Житомирської облдержадміністрації, Департаменту сім'ї, молоді та спорту Житомирської облдержадміністрації, Житомирського обласного осередку «Асоціації трудових об'єднань молоді України» став ініціатором проведення Першого обласного фестивалю інтерактивних театрів «Об'єктивНА реальність» у Житомирській обласній філармонії ім. С. Ріхтера (24.04.2013 р.), де були представлені в тому числі і теми пов'язані з протидією дискримінації та дотична проблематика до теми толерантності;

— створено сторінку міжкультурної толерантності на сайті Житомирського державного університету імені Івана Франка (<https://vk.com/tolerancezt>, <http://sssm.zu.edu.ua/index.html>);

— при Центрі укомплектовується тематична бібліотека та відеотека, з метою забезпечення учасників освітнього процесу інформаційними ресурсами;

— видано методичні рекомендації «Методика організації неформальної освіти студентів із питань міжкультурної толерантності» та методичний посібник для громадських організацій та студентських об'єднань «Допомога потерпілим від проявів ксенофобії, расової та етнічної дискримінації».

— проведено конкурс студентського есе «Я — у мультикультурному суспільстві», результати конкурсу есе, підсумки реалізованих проектів та перспективи подальшої діяльності Центру були представлені на Панельній дискусії «До толерантного суспільства через неформальну освіту молоді» (2012 р.), а також здійснюється поширення знань шляхом участі у міжнародних, всеукраїнських, обласних семінарах, конференціях, у тому числі присвячених питанням формування толерантності та протидії дискримінації.

Підкреслимо, що сьогодні Центр міжкультурної толерантності ЖДУ долучився до Національного комітету кампанії «Рух проти ненависті» загальноєвропейської кампанії «NoHateSpeechMovement» в Україні, що передбачає співпрацю у різних напрямках,

зокрема, просвітницькому, освітньому, посередницькому, он-лайн діяльності та моніторингах і дослідженнях.

Підкреслимо, що Центр діє на громадських засадах, тому вся діяльність Центру основана на волонтерстві як єдиному способі організувати ефективну діяльність, що характеризується добровільністю, соціальною спрямованістю, інноваційністю, активною громадською позицією учасників тощо. Крім того, це є третім задекларованим нами видом позанавчальної діяльності (поруч з науково-дослідною та виховною роботою), що сприяють формуванню професійно-педагогічної культури майбутніх соціальних педагогів.

Аналізуючи діяльність Центру міжкультурною толерантності, зазначимо: на мікрорівні в результаті діяльності формується імідж ВНЗ та Центру зокрема, крім того, волонтери-активісти підвищують рівень кваліфікації та забувають нові знання, уміння та навички; на мезорівні громада отримує користь від реалізації локальних проектів, а просвітницька та превентивна діяльність Центру позитивно впливає на формування громадянського суспільства. Відбувається поширення ідей протидії дискримінації та насильства на макрорівні за рахунок поширення ідей, виявлення громадянських позицій та включення в діяльність всеукраїнських кампаній та проектів. Практика свідчить, що співпраця соціально орієнтованих громадських організацій та вищих навчальних закладів стає підґрунтям для створення новітніх соціальних технологій, а долучаючись до діяльності громадських організацій, студентська молодь виступає і бенефіціарами соціальної роботи, і тими, хто надає соціальні послуги. Ця концепція була використана під час створення моделі неформальної освіти студентів щодо формування міжкультурної толерантності.

Використана література:

1. Гомонюк О. М. Формування професійно-педагогічної культури майбутніх соціальних педагогів у вищих навчальних закладах : [монографія] / О. М. Гомонюк. — Вінниця : ТОВ «Фірма «Планер», 2011. — 399 с.
2. Третьякова Т. В. Формирование толерантности будущих социальных педагогов в высшем учебном заведении : этнопедагогический подход: автореферат диссертации на соискание ученой степени к.п.н. : спец. 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / Т. В. Третьякова. — Хабаровск : Амур. гос. ун-т, 2011. — 25 с.